

መጤና ተዛማች እንጨታማ ዕጽዋት በምስራቅ አፍሪቃ:-

በሥነ-ምህዳርና በሕብረተሰብ የዕለት-ከዕለት ኑሮ ላይ የሚያደርስቱን ተጽዕኖ ማጥናትና መግታት:

<http://www.woodyweeds.org/>

የመጤና ተዛማች ዕጽዋትን ተጽዕኖ በመቋቋም ዘላቂ የመሬት አጠቃቀምን ማጎልበት ::

ፕሮፎሰር ጁሊፎራ (በአካባቢው አጠራር ደርጊ ሃራ - ወይም የወያኔ ዛፍ) በ1970ዎቹ ለተለያዩ ጥቅሞች ታስቦ ወደ ምስራቅ አፍሪካም ሆነ ወደ ሀገራችን እንደገባ ይነገራል። ከእነዚህም ጥቅሞች መካከል በርሀማነትን ለመከላከል፣ ለማገዶ

የእኔ የምርምር ወጤት የተለያዩ ባለድርሻ አካላት - ማለትም ሕግ-አወጪዎች፣ ተመራማሪዎች፣ የአካባቢው ነዋሪዎች እንዲሁም የልማት ጣቢያ ሠራተኞች እንደ አስፈላጊነቱ ሊጠቀሙበት የሚችሉት ሥራ እንደሚሆን ይጠበቃል።

(ኃይሉ ሸፈራዊ ደስታ በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲና በውኃና መሬት ህብት ማዕከል የዶክተራት ዲግሪ ተመራማሪ)

እንጨት፣ ለአጥርና፣ ለከሰል አገልግሎቶች እየዋለ ይገኛል።

በአሁኑ ሰዓት ፕሮፎሰር በአፋር ክልል በተለይ በደቡባዊ አፋር ክፍተኛ ተፅዕኖ እያደረሰ ይገኛል። የግጦሽ ጥራትን፣ እጥረትንና የውሃ እጥረትን በመፍጠር የብዝሃ-ህይወት ስብጥርን በመቀነስ እንዲሁም የማሳ ስራን ለተጨማሪ ወጪ በመዳረግ ከፍተኛ ጉዳትን እያስከተለ ይገኛል።

በዚህ ፕሮጀክት አማካኝነት በመስራቅ አፍሪቃ አሁን ያለበትን የስርጭት ስፋትና ለወደፊት ምን ደረጃ ላይ ሊደርስ ይችላል የሚለውን በካርታ እያዘጋጀን ሲሆን፤ በሥነ-ምህዳር እና በአጠቃላይ ኢኮኖሚ ላይ ሊያደርስ የሚችለውን ተፅዕኖም እናጠናለን። ይህም ሽፋኑ ምን ደረጃ ሲደርስ ነው ጉዳቱ ከጥቅሙ የሚያመዘነው የሚለውን ጥያቄ የሚመልስ ጥናት ይሆናል።

ከዚህ በተጨማሪ የእንስሳትና ሰው እንቅስቃሴ በፕሮፎሰር ሥራጭት ላይ ምን ጉልህ አስተዋጽኦ አላቸው በሚለው ላይም የዳሰሳ ጥናት እንዲሁም የፕሮፎሰር ወሃ አጠቃቀም በእንስሳት መኖር፣ በእንስሳት ርባታ እና በብዝሃ-ሕይወት ላይ የሚኖረውን ተፅዕኖ እናጠናለን።

ስለዚህ ይህ ፕሮጀክት የአካባቢውን ህብረተሰብ፣ መንግስታዊ ያልሆኑ ድርጅቶች ፕሮፎሰርን ለመቆጣጠር የሚያደረጉትን ጥረት ለማገዝ፣ ጉዳቱን ለመቀነስና ጥቅሙን ለማሳደግ ታስቦ የተዘጋጀ ሲሆን ለዚህም ይረዳ ዘንድ የሰርቶ ማሳያ ጣቢያዎችን በማዘጋጀት የፕሮፎሰር መቆጣጠሪያ ዘዴን የማገገሚያ ስልቶችን ሰርቶ ማሳያ የሚሆኑ ቦታዎችን አዘጋጅቶ ለሚመለከተው ሁሉ ያስተዋወቃል።

ለተጨማሪ መረጃ ዶ/ር ጠና አላምረውን - በአዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ የውኃና መሬት ህብት ማዕከል ስ.ቁ. +251 922 470 113 ወይም ኢ.ሜል: tena.a@wlrc-eth.org መጠየቅ ይቻላል።

Swiss Programme for Research on Global Issues for Development

Schweizerische Eidgenossenschaft
Confédération suisse
Confederazione Svizzera
Confederaziun svizra
Swiss Agency for Development and Cooperation SDC

SWISS NATIONAL SCIENCE FOUNDATION